

Gäller för: VE Akutmott Ambulans

Giltig från: 2025-05-15

Innehållsansvar: Mikael Ryndel, (mikry1), Överläkare

Giltig till: 2027-05-07

Granskad av: Edita Mickeviciene, (edimi1), Överläkare

Godkänd av: Annette Trengre Jarlshammar, (annr2), Utvecklingschef

Diabetes - handläggning vid akutsjukvård

Förändringar sedan föregående version

Uppdatering om vilka prover som ska tas och vem som ansvarar för bedömning och uppföljning av dessa. Förtydliganden i formuleringar och disposition. Diabetesmottagningen Lidköping tillagd för uppföljning av patienter med nydebuterad diabetes.

Bakgrund och syfte

Beskriver handläggning på akuten av patienter med högt blodsocker vid känd eller nydebuterad diabetes i syfte att identifiera tidskritiska komplikationer och möjliggöra snabb poliklinisk uppföljning på rätt vårdnivå.

Förutsättningar

Rutinen gäller vuxna patienter på akuten med blodsocker > 15 mmol/l.

Utförande

1. Provtagningspaket utifrån om patientens diabetes är känd sedan tidigare eller inte
  - A. Känd diabetes – ”AM Orange+”
    1. Nydebuterad diabetes – ”AM Ny Diab.+” (Blodstatus, kalium, krea, CRP, P-glukos, venös blodgas, HbA1c och c-peptid). Efterbeställ HbA1c och c-peptid om patienten redan är provtagen enligt punkt A.
  2. Identifiera patienter med ketoacidosis (DKA) och hyperosmolärt icke-ketotiskt syndrom (HNKS) och handlägg enligt [Diabetesketoacidosis - diagnostik och akut behandling av vuxna](#).
    - DKA – metabolisk acidosis (pH <7,30) eller standardbikarbonat <15 mmol/l **och** B-ketoner > 3mmol/l

- HNKs – B-glukos >33mmol/l **och** s-osm >320mosm/l **utan** tecken till ketoacidosis. Efterbeställ s-osm om B-glukos > 30 mmol/l.
3. Överväg uppvätskning. Patienter med långvarig grav hyperglykemi är som regel uttorkade pga osmotiskt diures. Överväg uppvätskning med 1 liter Plasmalyte på akuten vilket också bidrar till att sänka blodsockret.
  4. Ge insulinbehandling och besluta om uppföljning utifrån om patienten står på insulin sedan tidigare eller inte enligt nedan.

Patienter som har insulin sedan tidigare

Fortsätt med **ordinarie dos insulin**.

Ge **snabbverkande insulin (Insulin lispro om på akuten) 4 E subkutant** vid P-glukos >15 mmol/L.

Upprepa snabbinsulin subkutant 4 - 6 gånger dagligen vid förhöjt blodsocker enligt ovan om det är långt till nästkommande vardag.

Uppmana patienten att ta kontakt med den vårdgivare som följer patientens diabetes nästföljande vardag. Skriv remiss vid behov.

Patienter som inte tidigare haft insulin

1. Läkare skriver **recept** på **Abasaglar** och **Insulin lispro**. Båda som **förfylld injektionspenna** och dos: "enligt ordination".
2. Sjuksköterska ger efter läkarordination **Abasaglar 10 E subcutant** på akuten vid P-glukos >15 mmol/L.
3. Patienten ska upprepa **Abasaglar 10 E subkutant dagligen** fram till uppföljning som sker nästföljande vardag. Sjuksköterska ger patienten **1 pennkanyl/dag fram till uppföljning** (finns på akuten i läkemedelsrum AB bredvid datorn) och instruerar patienten om hur insulinet ska tas, samt förvissar sig om att det kommer fungera fram till återbesöket. Överväg kontakt med närsjukvårdsteamet om detta inte bedöms fungera. Ge skriftligt informationsmaterial om diabetes och om Abasaglar och Insulin lispro (finns vid övrig patientinformation på expedition A).
2. Läkare beslutar i samråd med patienten om fortsatt **uppföljning** ska ske på **diabetesmottagningen** i Skövde eller Lidköping.
  - a. **Skövde** – hänvisa patienten till diabetesmottagningen **nästa vardag klockan 11.00**. Meddela diabetessjuksköterska via på **0500-432515** (telefonsvarare) och **ange personnummer**.
  - b. **Lidköping** – patienten blir **uppringd nästföljande vardag**. Meddela diabetessjuksköterska på **0510-85216**

(telefonsvarare) och **ange personnummer och telefonnummer till patienten.**

3. Läkare på akuten bedömer och signerar svar på de prover som tas på akuten. Diabetessjuksköterska ansvarar för uppföljning och tolkning av HbA1c och c-peptid tillsammans med läkare på diabetesmottagningen.

Relaterad information

[Diabetesketoacidosis - diagnostik och akut behandling av vuxna](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Akutmott Ambulans

Innehållsansvar: Mikael Ryndel, (mikry1), Överläkare

Granskad av: Edita Mickeviciene, (edimi1), Överläkare

Godkänd av: Annette Treng Jarlshammar, (anntr2),
Utvecklingschef

Dokument-ID: SKAS9701-596045782-2

Version: 11.0

Giltig från: 2025-05-15

Giltig till: 2027-05-07